

enem se je posvetoval o izrednih publikacijah ter namerava založiti v kratkem dvoje pesniških zbirk za mladino. Letna članarina znaša 40 kron, ustanovnina za juridične osebe 1000 kron, sicer 500 kron, pokroviteljina za juridične osebe 3000 kron, za posameznika 2000 kron, naročnina na zemljevid 80 kron. *M. P.*

Prva umetnostna razstava v Mariboru. V prvi polovici decembra je bila otvorjena prva umetnostna razstava v Mariboru. Da je bila slovenska, ne moremo ravno trditi, ker so imena razstavljalcev po večini zvenela nekako tuje. Pa to bi bilo vsekakor postranskega pomena, če bi umetniški nivô te razstave nekoliko bolj odgovarjal namenu in naslovu te prireditve. Preveč je bilo zastopano diletantstvo, to je stvari, ki so bolj igračkanje in zapravljanje dragega časa s takozvano «tudi umetnostjo», nego umetnost sama. Dvomim, da bi se s takimi prireditvami umetnost popularizirala, in če se, je bilo to slabo seme, ki se je vsejalo na sveže zorano njivo.

Število razstavljenih del (184) je razmeroma visoko, in če bi polovica izostala, bi bila razstava še dosti obširna, ker število samo še ne napravi umetnostne razstave. Tu se je videlo kakih 40 del (karikatur), ki so si bila med seboj tako podobna, da bi bilo zadostovalo troje do pet del iste vrste in istega razstavljalca, če se je hotelo ravno dokumentirati, da se *x* ali *y* tudi bavi z umetnostjo.

Nikakor nimam namena, delati komu krivico, in g. prof. Cotič, ki se ni ustrašil nobenih žrtev in ovir, je brez dvoma imel najboljši namen; kjer pa ni umetnosti, je tudi najboljši prireditelj ne more ustvariti.

Prodanih je bilo 28 del, po večini neznatnih; kar je bilo boljših, so ostala neprodana. S.

Naši prevodi. Ljudmila Prunkova je prevedla deset Andersenovih pravljic, ki jih bo ilustriral S. Šantel. — Josip Vidmar je prevedel Čehova «Dolgočasno storijo» in prevaja istega pisatelja «Duel», «Hišo z mezzaninom», «Napad» in «Oddelek šte. 6». — Anton Sovrè je prevedel Sofoklejevega «Edipa» in namerava poleg ostalih Sofoklejevih tragedij prevesti še kaj drugega iz grških tragikov.

NOVE KNJIGE.

Uredništvo je prejelo v oceno sledeče knjige (z zvezdico * označene so natisnjene v cirilici):

Bezjak, Janko. Občna zgodovina vzgoje in pouka s posebnim ozirom na ljudsko šolstvo. Za moška in ženska učiteljišča. Ljubljana. Kr. zaloga šolskih knjig in učil. 1921. 258 str. 46 K, vez. 49 K.

Dobovišek, Rudolf. Rodoljub iz Amerike. Veseloigra s petjem v treh dejanjih. Pevske točke uglasbil Ciril Pregelj. V Celju 1920. Založil pisatelj. 102 str.

Gogolj, N. V. Revizor. Komediya v petih dejanjih. Preložil Ivan Prijatelj. V Ljubljani. Učiteljska tiskarna. 120 str. 32 K. (Gledališka knjižnica, I.)

* **Ilić, Vojislav J.** Pesme. Beograd. Geca Kon. 1920. 204 + IV str. 7 din.

* **Ilić, Vojislav J.** Malim potomcima velikog Rima. Beograd. Štamp. „Sv. Sava“. 4 str. 1-5 din.

življenje «mase» le življenje odnosnih individuov, stoječih med seboj le v teh in onih odnošajih (sorodnost, odvisnost, simpatija itd.). Duševnost kot v resnici eksistentna svojevrstna realnost more biti le duševnost individualnega poedinca («mene», «tebe», «njega» itd.), ki ji torej ne odgovarja nobena v istem lojalnem smislu besede v resnici eksistentna realna duševnost katerekoli «mase». Kdor govori torej o «duševnosti» neke mase, more misliti pri tem ali le na razne zunanje efekte, ki jih producira le masa, t. j. le skupina dotičnih individuov, ali pa le na duševnost dotičnih individuov samih, v kolikor se določa ta duševnost v njihovih medsebojnih odnošajih. Ta duševnost pa ostane v vsakem slučaju le duševnost teh individuov samih, vse odnosne predstave, misli, čustva in stremljenja so in ostanejo le predstave, misli, čustva in stremljenja teh individuov, ne pa dotične «mase». Naloga «psihologije mas» pa je ravno v strogi analizi te na sebi tudi le individualne duševnosti, v analizi onih strani te duševnosti namreč, ki izvirajo iz najraznejših stikov poedinca s poedincem. Psihologija mas ne raziskuje torej in ne more raziskovati druge duševnosti nego takozv. individualna psihologija: obe raziskujeta eno in isto individualno duševnost, toda iz različnih vidikov. V razliki in eksaktni izpeljavi teh vidikov leži temeljni problem psihologije mas, problem, ki se ga Le Bon ne dotika.

F. V.

Naši prevodi. Pavel Karlin je prevedel Baudelairejevo zbirko «Pesmi v prozi», Stanko Vurnik pa Wildeovo «Sliko Doriana Graya».

NOVE KNJIGE.

Uredništvo je prejelo v oceno sledeče knjige (z zvezdico * označene so natisnjene v cirilici):

Botić, Luka. Pobratimstvo i Bijedna Mara. Priredio David Bogdanović. Zagreb. St. Kugli. 1921. 164 str. (Uzorna djela iz hrvatske i svjetske književnosti. Knj. 7.)

Čas. Ilustrovana revija za izobrazbo in napredek. Urejuje Frank Kerže. Chicago, Ill.

Čitanka, Slovenska stenografična. Priredil Adolf Robida. (Avtografiral J. Osana.) V Ljubljani. Jugoslovanska knjigarna. 1921. 48 str. 32 K.

* **Filipović, D. J.** Kosovski božuri. Drugo, popunjeno izdanje. Beograd. S. B. Cvijanović. 1921. 39 str. 3. din.

Heller, Frank. Prigode gospoda Collina. Iz švedščine preložil F. J-o. Ljubljana. «Jutro». 1921. 105 str. 15 K. (Knjižnica «Jutra», zv. 1.)

* **Ilić-Mladji, Voj. J.** Dela i ljudi. I. Beograd. Rajković i Čuković. 1921. 142 str. 9 din.

* **Ilić-Mladji, Voj. J.** Zlatne iskre. Beograd. Rajković i Čuković. 1921. 75 str.
Kumičić, Tomo. Tajná Prokobona. Zagreb. St. Kugli. 1921. 70 str.

◁ KRONIKA. ▷

Naši prevodi. Milko Hribar prevaja Dostojevskega «Brate Karamazove». — «Ženský svět» je v letošnjem letniku (str. 104—105) priobčil v češkem prevodu Marije Kmetove črtico «Bosna», ki jo je v lanskem letniku priobčil «Ljubljanski zvon». Prevod je oskrbel znani prijatelj Slovencev, urednik praških «Narodnih listov», J. K. Strakatý.

◁ NOVE KNJIGE. ▷

Uredništvo je prejelo v oceno sledeče knjige (z zvezdico * označene so natisnjene v cirilici):

* **Djordjević, Tih. R.** Medicinske prilike za vreme prve vlade kneza Miloša Obrenovića (1815—1839). Beograd, 1921. 98 str. (34. izdanje ministarstva narodnog zdravlja.) 5 din.

* **Djurić, Nikola T.** Mrtvaci — a prijete. Gluma u pet činova. Beograd, 1921. 136 str. 5 din. (36. izdanje ministarstva narodnog zdravlja.)

Europa, L', Orientale. Rivista mensile pubblicata a cura dell' Istituto per l' Europa orientale. Roma, 1921. Anno I.

* **Krakov, Stanislav.** Kroz buru. Roman. Beograd. S. B. Cvijanović, 1921. 224 str. 12 din. (Moderna biblioteka, 21.)

Kres. Družinski list. Izhaja vsak mesec. V Ljubljani, 1921. Leto I., štev. 1. Na leto 80 K.

* **List, Naš.** Izdanje ministarstva prosvete. Urednik Stevan P. Bešević. Mesečnik. Na leto 12 din.

* **Mandes, Katil.** Veština voleti. Preveo s francuskog Radovoje Karadžić. Beograd. S. B. Cvijanović. 133 str. 6·5 din.

Magjer, R. F. Milenko D. Gjurić. Osijek. [1921.] 8 str. (Preštampano iz «Vjesnika županije Virovitičke, 1921, br. 11, 12.)

* **Sremac, Stevan.** Vukadin. Pripovetka. 2. izdanje. Beograd. S. B. Cvijanović. 1921. 219 str. 12 din. (Moderna biblioteka, 19.)

Umjetnost, Grafička. Treći svezak. Zagreb. Uredjuje Milenko G. Gjurić. 200 K.

slučajih, ki jih samo lahko kontrolira, mi pa bomo brez hrupa in prerekanja mirno delali poslej, kakor smo delali doslej. Vodi nas prepričanje, da je delati treba, da treba delati čisto delo in da se je treba ravnati ne samo po znanem geslu sv. Avgušтина, ampak tudi po zlatih besedah: «Čuvaj svoje i ne diraj u tudje!»

Naši prevodi. Dr. Vojeslav Mole je prevedel Ibsena «Heddo Gabler» in «Gospo z morja», Pavel Karlin Pierrea Lotija «Gospo Krizantemo», dr. Joža Glonar knjigo D. Stříbrnega «Simon Gregorčič».

NOVE KNJIGE.

Uredništvo je prejelo v oceno sledeče knjige (z zvezdico * označene so natisnjene v cirilici):

Kralj Matjaž. Ilustriral Fran Kralj. Založil dr. Albin Stelè. Tisk in klišeji Jugoslovanske tiskarne. Ljubljana 1921. Na finem kartonu 160 K, na finem belem papirju za umetniške reprodukcije 140 K.

Prijatelj, Ivan. Predhodniki in idejni utemeljitelji ruskega realizma. Ljubljana. Tiskovna zadruga. 1921. 414 str. 90 K. (Pota in cilji. 7. do 9. zvezek.)

Prohaska, Dragutin. Pregled savremene hrvatsko-srpske književnosti. Zagreb. Izvanredno izdanje «Matice Hrvatske». 1921. 375 str. 60 K, za člane 50 kron.

Semenj, Ljubljanski veliki. 3. do 12. IX. 1921. Oficijelni katalog. V Ljubljani. Delniška tiskarna. 1921. 91 str. + inserati + situacijski načrt semnja + plan Ljubljane. 40 K.

Skrbinšek, Jožef. Učebnice jazyka slovinského. Druhé, přepracované vydání. V Praze. Česká grafická unie a. s. 1921. 290 str.

Starovašnik, Fr. Za tretjo goró. Pet aktov iz trgovskega življenja. V Gorici. 1920. Komisijska zaloga knjigarne L. Schwentner v Ljubljani. 87 strani. 12 kron.

Summary, Monthly, of the League of Nations. Geneva. August 1921.

Tagore, R. Nacionalizam. Zagreb. Izdanje Ćirilo-Methodske knjižare. 1921. 98 strani.

* **Taine, Hippolyte.** Filozofija umetnosti. Preveo Arsen Vencelides. Beograd. I. Dj. Djurdjević. 1921. 464—XXIX str. 100 K. (Odabrana biblioteka, 21.)

Tavčar, Ivan. Zbrani spisi. Uredil dr. Ivan Prijatelj. V Ljubljani. Tiskovna zadruga 1921. XVII + 418 str. 74 K.

Tomašić, Stanko. Modri čovek. Kinonovela. U Zagrebu. Hrv. štamp. zavod. 1921. 39 str. 20 K.

